

.....(২)....

এই তথ্যগুলি দেশের বড় বড় অর্থনৈতিক বিদ্বানের বিভিন্ন সমীক্ষায় বেরিয়ে আসছে। দিন যত যাচ্ছে, পরিস্থিতি ততই খারাপ হচ্ছে। স্বল্প লোক ধনী হচ্ছে। বেশী লোক গরীব থেকে গরীব হচ্ছে। মধ্যবিত্ত নিম্নবিত্ত হচ্ছে আর নিম্নবিত্তের আরও খারাপের দিকে চলে যাচ্ছে। এরকম পরিস্থিতিতে আমাদের স্বাধীনতাৰ পৰ প্ৰথম দক্ষিণ ভাৱতেৰ কেৱালাতে ই এম এস নাসুদিৱিপাদ-এৰ মুখ্যমন্ত্ৰীত্ৰে একটি সৱকাৰ গঠিত হয়। তিনি ব্ৰিটিশ ভাৱতেৰ স্বাধীনতা সংগ্ৰামে শুধু কেৱালা নয় সাৱা ভাৱতবৰ্ষে ভূমিকা গ্ৰহণ কৱেছিলেন। গাঞ্জীজীৰ সাথেও তিনি স্বাধীনতা সংগ্ৰামে অংশ গ্ৰহণ কৱেছেন, কাৱা বৱণ কৱেছেন এবং ব্ৰিটিশেৰ পুলিশী নিৰ্বাতন তিনি সহ্য কৱেছিলেন। তাৰ নেতৃত্বে ১৯৫৮-৫৯ সালে গঠিত কেৱালার সৱকাৰ সৰ্বপ্ৰথম সিদ্ধান্ত নিয়েছিল কেৱালায় যারা ভূমিহীন, ক্ষেত্ৰমজুৰ, ভূমিহীন কৃষক, যাদেৱ মাথা গোজবাৱ জায়গা নেই, তাৰেকে সৱকাৱেৱ পক্ষ থেকে জমি দেওয়া হৰে। ই এম এস নাসুদিৱিপাদ ঘোষণা কৱলেন একটি পৰিবাৱেৱ সৰ্বোচ্চ যে পৰিমান জমি রাখাৰ যে আইন আছে, এই পৰিমানেৰ উৰুৰে যাদেৱ জমি আছে, অৰ্থাৎ উধূসীমা বহিৰ্ভূত যাদেৱ কাছে জমি আছে - আইন মোতাবেক সেই সীমা বহিৰ্ভূত জমি উদ্বাৰ কৱে যাদেৱ একখন্দণ জমি নেই তাৰে দলমত, ধৰ্ম, বৰ্ণ, জাত নিৰ্বিশেষে জমি দেওয়া হৰে। যাৱ যতটা প্ৰয়োজন ততটা না দেওয়া গোলেও কম কম কৱে তাৰে জমি দেওয়া হৰে। এই ঘোষণাৰ পৰ সাৱা ভাৱতবৰ্ষে একটা আলোড়ণ সৃষ্টি হয়ে গৈল। গৱৰিৰ মানুষদেৱ মধ্যে যারা ভূমিহীন, ক্ষেত্ৰমজুৰ, যাদেৱ ঘৱবাড়ী নেই তাৰা দারণভাৱে উৎসাহিত হলেন। এই খবৰ যখন ত্ৰিপুৰাতে পৌছল তখন মানুষ দারণ ভাৱে উৎসাহিত হল। কাৱণ দেশেৱ যে কোন জায়গায় একটা ভাল কাজ হলে, মানুষেৱ মঙ্গলার্থে কোন একটা কাজ হলে অন্য জায়গার মানুষ যখন শুনে তখন তাৰা এটাকে একটা ভাল কাজ হিসাবে তাৰে এখানেও হৰে বলে আশা কৱতে পাৱেন। এই ভাৱনা থেকেই তখন এখানকাৰ মানুষও আনন্দিত হলেন। কেৱালা সৱকাৰ তখন শুৰু কৱল উধূসীমাৰ বহিৰ্ভূত জমি চিহ্নিতকৱণ। ফলস্বৰূপ বড় বড় জোতদাৰ, জমিদাৱগণ এৰ বিপক্ষে কেৱালার সৱকাৰ উচ্চেদেৱ জন্য জোট বাঁধতে লাগলেন। তৎকালীন সময়ে সৱকাৰি স্কুল কলেজ ও শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানও কম ছিল। তাই পড়তে হলে বিভিন্ন বেসৱকাৰি শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানগুলিতে অনেক বেশী খৰচ কৱতে হতো। ফলস্বৰূপ গৱৰিৰ নিম্নবিত্ত ঘৱেৱ ছেলেমেয়েৱা আগ্ৰহ থাকলেও পড়তে পাৱতেন না। ই এম এস নাসুদিৱিপাদ সৱকাৰ এধৰণেৱ বেসৱকাৰি শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানগুলিকে ছেলেমেয়েদেৱ পড়াশুনাৰ জন্য যে খৰচ তা নিৰ্দিষ্ট কৱে দিলেন যাতে কৱে শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানগুলি যেমন খুশী তেমন ভাৱে টাকা নেবাৰ ক্ষেত্ৰে বিৱত হয়ে পড়ল। ফলস্বৰূপ এই ভূ-স্বামী, জোতদাৰ ও বিভিন্ন শিক্ষাপ্ৰতিষ্ঠানগুলি তৎকালীন কেন্দ্ৰীয় সৱকাৱেৱ দৃষ্টি আকৰ্ষণ কৱে জানান দিলেন কেৱালা সৱকাৱেৱ গৃহীত পদক্ষেপ অন্যান্য রাজ্যাও প্ৰসাৱিত হৰে বলে। তাই কেৱালায় এটাকে কৱতে হৰে বলে তৎকালীন কেন্দ্ৰীয় সৱকাৰ জোতদাৰ, জমিদাৰ ও গৱৰিৰদেৱ স্বাৰ্থ লুঠনকাৰীদেৱ স্বাৰ্থে একসময় রাষ্ট্ৰপতি শাসন জাৱি কৱলেন, ফলে ভূমি বন্টন কৰ্মসূচি বন্ধ হয়ে পড়ল এবং বেসৱকাৰি শিক্ষা প্ৰতিষ্ঠানগুলিৰ উপৰ নিয়ন্ত্ৰণও তুলে নেওয়া হল। কিন্তু পৱাৰতীতে ভোটেৱ পৰ আবাৰ ই এম এস নাসুদিৱিপাদ -এৰ নেতৃত্বে সৱকাৰ কেৱালায় গঠিত হল আৱো বিপুল সংখ্যক মানুষেৱ সমৰ্থনে। অনুৱৰ্তনভাৱে পৱাৰতী সময়ে পশ্চিমবাংলায়ও দাবি উঠল কেৱালার মতো ভূমি সংস্কাৰ আইনেৱ মাধ্যমে ভূমিহীনদেৱ জমি বন্টন কৱাৰ জন্য। এৱপৰ ১৯৭৮ সালে ত্ৰিপুৰায় বামফ্রন্ট সৱকাৰ প্ৰতিষ্ঠিত হলে ভূমিহীনদেৱ ভূমিদান এৰ কৰ্মসূচি শুৰু হয়।

ভূমিহীনদেৱ জমিদান এই যে কৰ্মসূচি নেওয়া হয়েছিল এই কৰ্মসূচি এখনও ৱাপায়িত হচ্ছে ভূমিহীনদেৱ জমি প্ৰদানেৱ মধ্য দিয়ে। মুখ্যমন্ত্ৰী ছাড়াও এই অনুষ্ঠানে উপস্থিত ছিলেন ক্ৰীড়া ও যুব কল্যাণ দপ্তৰেৱ মন্ত্ৰী সত্ত্ব চৌধুৱী, বিধায়ক তপন দাস, সিপাহীজলাল জেলাশাসক পি কে চক্ৰবৰ্তী, মেলাঘৰ পুৰ পৰিয়দেৱ চেয়াৰপাৰ্সন সুৱেশ দাস, সোনামুড়া নগৱ পঞ্চায়েতেৱ চেয়াৰপাৰ্সন কমলা মজুমদাৰ ও অন্যান্য পদস্থ আধিকাৰিক ও জনপ্ৰতিনিধিগণ। অনুষ্ঠানে সভাপতিৰ কৱেন বিধায়ক শ্যামল চক্ৰবৰ্তী। এই অনুষ্ঠানে ৭২০ জন ভূমিহীনদেৱ হাতে জমিৰ পাটা তুলে দেওয়া হয়।
